

Referat

Møte i Landstrømsforum arbeidsgruppe 3 – rammebetingelser

Gardermoen, 11.12.2018

Deltagere:

Fornavn	Etternavn	Bedrift/Organisasjon
Christina	Ianssen	Miljøstiftelsen Bellona
Stein-Iver	Koi	Norsk Industri (Energi og Elektro)
Johanne	Solheim	Norske Havner
Eirik	Eggum	NVE
Bjørn Inge	Oftedal	REN AS
Kenneth	Erdal	Kystrederiene
Audun	Kolstad Wiig	KS Bedrift (Havn)
Terje Robert	Meisler	Trondheim Havn
Andrea	Dahl Viggen	TrønderEnergi Kraft AS
Thor-Andre	Berg	BKK/Bergen Landstrøm
*) Olav	Rygvold	Fornybarklyngen, Trondheim

*) Leder for AG3

I tillegg deltok:

Narve Mjøs, DNV – GL, (foredragsholder)

Arild Kjærnli (NEK)

Tor Andersen (Landstrømsforum – Prosjektleder)

Møtet startet med presentasjon av deltakerne.

1. Kort orientering om NEKs virkefelt og Landstrømsforums formål.

Prosjektleder gjennomgikk NEKs virkefelt - standardisering innen elektro teknologi og gjennomgikk bakgrunnen for etableringen av Landstrømsforum. Alle dokumenter relatert til mandater etc., finnes på NEKs hjemmesider

2. Mandat for arbeidsgruppen.

Gruppeleder gjennomgikk mandatet for AG3 og følgende er noen av kommentarene fra medlemmene referert:

- En må fokusere på kystrutens opplegg fra 2021. Her vil det ligge mye læring og regnes i sammenheng med landstrømsutbygging nasjonalt som noe av vi kan regne som den mest «lavt hengende frukt». Dette bør prioriteres og regnes for å kunne gi betydelige synergier for øvrig fartøytrafikk til våre havner.
- Null utslipps ferger er ikke i havn ennå mhp standardisering av teknologi eller operasjonelle rammevilkår.
- Store variasjoner i lade-/landstrøm behov for de ulike fartøy som besøker norske havner. Eks. er fraktefartøy med sand/grus i bulk med gravemaskin om bord som har behov for rundt 400 kW under operasjon ved kai.

- Havbruksfartøy og fôringslektere installert og drevet langt utenfor dagens nett installasjoner.
- Erfaringer fra batteriferges må overføres til annen skipsfart.
- Viktig at vi, ifølge operatører innen fergeutbyggingen, ikke standardiserer tekniske løsninger på området for tidlig. Vi må ha tid til å utvikle og teste ut et bredest mulig teknologier på området for å komme frem rasjonelle og mest funksjonelle løsninger.
- Gruppens medlemmer ble oppfordret til å sende innspill til gruppeleder om eventuelle forslag til modifiseringer/amendements i mandatet.
- Viktig å forstå hva som finnes av lover, regler og begrensninger . Arbeidet med dette skal danne grunnlaget for å utvikle en regelverksmatrise for landstrøm og grensesnitt for de ulike aktørene.
- Arbeidsgruppen må ta ned kompleksiteten og lage en «brukerguide/oppskrift».. Spesielt er det viktig at mindre havner med begrensende ressurser får tilgang til løsninger som deles mellom flere aktører.
- Det er viktig for aktørene å holde kostnadene nede og faren for suboptimalisere er stor. Det er derfor viktig at man ser på totalen for å finne de beste og finansielt gunstigste løsningene.
- Det vil i fremtiden koste mer å forurense. Man ser for seg at dette skaper en vridning mot bærekraftige løsninger.
- I Landstrømsforum skal vi i stor grad bruke eksisterende fagrapporter på området «landstrøm og elektrifisering av sjøtransporten» og være på jakt etter nye rapporter som framlegges . I denne henseende må vi være kritiske og bare bruke det vi kan verifisere.

Landstrømsforums styringsgruppe har på siste møte gitt AG3 følgende spesifikke oppgaver:

- Anbefaling om grensesnitt mellom rederi, havn og nettselskap
- Stille opp en «Regelverksmatrise»

Det ble også opplyst at ny Havnelov er under arbeid. Dette må sjekkes opp mot arbeidet i gruppen.

3. Presentasjon av arbeidet med Land -/ladestrøms utbygging for den nye Kystruten.

Innlegg ved: Thor André Berg, BKK / Bergen Landstrøm AS

Vedlagt presentasjon.

Noen viktige highlights:

- Nye aktører kommer inn, og Kystrute-caset vil lære oss noe om nye roller i prosessen
- Digitalisering (Seamless grid connect) og forretningsmodell
- Foreliggende data / fakta må kvalitetssikres sammen med aktuelle aktører.
- Flerbruk av effekt / utvidet brukstid

4. Grensesnittet mellom Nett, Havn og Rederi (Fartøy)

Innlegg ved: Narve Mjøs, (DNV GL) Programdirektør for Grønt Kystfartsprogram.

Vedlagt presentasjon

5. Gruppens forventninger og ønsker

- På «irregulære» tekniske spørsmål som bryter med dagens normer, forskrifter og sedvane, men som kan være aktuelle løsninger for landstrøms-utbyggingen, må forelegges NVE for vurdering og videre kommentar.
- Arbeidet i gruppen må ha fokus på å opparbeide bedre forståelse over grenselinjene mellom de ulike aktører og en må enes om tiltak på kryss av interesse grupperingen
- V i kan snu oss tilbake og si at det vi produserte i 2020 var både riktig og viktig..

Rederibransjen er bekymret for det nye skifte innen elektrifisering av skipsfarten med salg av el. kraft (energi) fra havneeier og at dette blir en økonomisk tilleggsbyrde som vil forverre konkurransesituasjonen for sjøtransporten. Landstrøm må være lett tilgjengelig for at en skal få rederi/fartøy til å koble seg opp. Det økonomiske aspekt må derfor hensyntas for at vi skal lykkes med det grønne skiftet i maritim næring.

6. Gruppeleders forventninger og ønsker

Se pkt 7

7. Målsettinger for arbeidet i gruppen

Hovedmålsetting:

Finne forretningsmodeller som er økonomisk bærekraftige for alle aktørene – med forskjellige tidsperspektiv

Vedlagt presentasjon.

8. Arbeidsform og møteform

Arbeidsgruppen besluttet at man skal jobbe tematisk i hvert enkelt møte og primært fokusere på en problemstilling av gangen.

Arbeidsgruppa vil bli delt inn i forhold til spesialkompetanse slik at man arbeider mest mulig effektivt.

Tema for neste møte vil være innsikt for større forståelse for ulike aktører og bransjer.

Oppgaver til neste møte:

- Havn: (Terje Meisler fra Trondheim Havn og Johanne fra Norske Havner)
- Nettselskap: (Ulf Møller fra EnergiNorge, Andrea fra Trønder Energi og Per fra NVE)
- Rederiene: (Kenneth Erdal fra Kystrederiene + prøve å få med Hurtigruta/ Havila)

Spørsmålsstilling:

Hva må til for de ulike aktørene for at vi skal få til dette, hvilke rammer må være på plass? Presentere et innlegg hver i møtet.

Det ble foreslått å invitere NVE for å redegjøre for utkoblbar tariff og andre regulatoriske virkemidler. Sentrale politikere bør også inviteres til gruppen

9. Tidspunkt for neste møte

Gruppeleder kommer med forslag vha. Doodle innen ultimo januar 2019.

Gardermoen 11. desember 2018

Landstrømsforum – Arbeidsgruppe for Rammevilkår (AG3)

Olav Rygvold

Gruppeleder/referent